

Yabancı uyruklu öğrencilerin genel muhasebe dersine yönelik algıları: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

Perception of foreign university students on general accounting course: The case of Bilecik Şeyh Edebali University

Meral Erol Fidan¹

¹ Prof. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Bilecik, Türkiye, e-mail: meral.fidan@bilecik.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3954-676X>

Makale Bilgisi	Öz
<p>Araştırma Makalesi</p> <p>Gönderilme: 5 Ağustos 2022 Düzeltilme: 11 Ekim 2022 Kabul: 15 Ekim 2022</p> <p>Anahtar kelimeler: Muhasebe eğitimi, Genel Muhasebe dersi, Yabancı uyruklu öğrenciler</p>	<p>Çalışmada, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan ve Genel Muhasebe dersini en az bir kez almış olan yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik algılarını ölçmek amacıyla anket yöntemi uygulanmıştır. 2022 yılı bahar döneminde uygulanan anket kapsamında anketi cevaplayan öğrencilerden değerlendirmeye uygun görülen 149 öğrencinin verileri öğrencilerin cinsiyet, yaş, okudukları bölüm, sınıf, uyruk ve ders harfnotlarına göre IBM SPSS 26 istatistik programı ile değerlendirilmiştir. Öğrencilerin okudukları bölüm ve yaşları açısından Genel Muhasebe dersi algılarında istatistiksel fark tespit edilememiş, sınıfları, cinsiyetleri, uyrukları ve aldıkları harf notları açısından kısmen istatistiksel farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun Genel Muhasebe dersinin uzaktan eğitimle verilmemesi görüşünde oldukları ve dersi veren öğretim üyeleri ile iyi iletişim kurabildiklerini beyan ettikleri tespit edilmiştir.</p>
Article Info	Abstract
<p>Research Article</p> <p>Received: 5 August 2022 Revised: 11 October 2022 Accepted: 15 October 2022</p> <p>Keywords: Accounting education, General Accounting course, Foreign students</p>	<p>In the study, a questionnaire was used to measure the perceptions of foreign students at Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Economics and Administrative Sciences who have taken the General Accounting course at least once. Among all students who took the questionnaire in the spring term of 2022, the data of 149 appropriate participants were evaluated with the IBM SPSS 26 statistical program according to gender, age, department, class, nationality and course grades of the students. No statistical difference was found in the perceptions regarding the General Accounting course in terms of department and age of the students. It was found that there were partial statistical differences in terms of their class, gender, nationality and grades. It was also determined that most of the students are of the opinion that the General Accounting course should not be offered via distance education and that they can communicate well with the lecturers who teach the course.</p>

1. Giriş

Dünyanın birçok ülkesinden Türk üniversitelerine artan talep ile birlikte yabancı uyruklu öğrencilerin okudukları üniversitelere ve okudukları şehirlere uyum sorunları da artmaktadır. Sadece uyum sorunu ile kalmayıp, birçok konuda sorunların ortaya çıktığı yapılan sınırlı sayıda araştırma ile tespit edilmiştir. Öğrencilerin yeterli Türkçe bilgileri olmadığında okudukları bölümlerin ders müfredat programlarına da uyumda güçlük çekmektedirler. Genel Muhasebe dersi için de derste geçen kavramları ve jargonları anlayabilecek düzeyde Türkçe bilgisine sahip olmayan öğrenciler dersi anlamakta güçlük çekmekte ve akademik başarı düzeyleri düşük kalmaktadır.

Literatür taraması sonucunda yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin okudukları üniversitelerde yaşadıkları sıkıntılar üzerine yapılmış birkaç çalışmanın olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte yabancı uyruklu

* Bu çalışmanın Etik Kurul Onayı, 23/12/2021 tarih ve 15/2 sayılı karar ile Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Etik Kurulu'ndan alınmıştır. Tüm sorumluluk yazara aittir.

Kaynak göster: Erol Fidan, M. (2022). Yabancı uyruklu öğrencilerin genel muhasebe dersine yönelik algıları: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 8 (4), 376-389. DOI: <https://doi.org/10.24289/ijsser.1158459>

öğrencilerin Türkiye’de aldıkları Genel Muhasebe dersi ile ilgili yapılmış herhangi bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Her geçen yıl sayıları katlanarak artış gösteren yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye’de buldukları süre içerisinde eğitim için kaldıkları şehirlerde karşılaştıkları sorunlar, okudukları üniversitelerdeki akademik başarı durumları ve başarılarına etki eden sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenlerden dolayı, bu çalışmada, İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde (İİBF) öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin aldıkları Genel Muhasebe dersi ile ilgili akademik başarı durumları ve dersle ilgili yaşadıkları sıkıntıların öncelikle tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Bu çalışma ile yabancı uyruklu öğrencilerin aldıkları Genel Muhasebe eğitimleriyle ilgili genel algı düzeyleri tespit edilerek; öğrencilerin uyruk, cinsiyet, yaş, okudukları bölüm, sınıf ve Genel Muhasebe dersi harf notları değişkenleri açısından aralarında fark olup olmadığı değerlendirilmiştir. Fakülte de bulunan bütün bölümlerde birinci dönem dersi olan Genel Muhasebe dersi; Türkiye’ye, üniversiteye ve buldukları şehre yeni gelmiş olan yabancı uyruklu öğrenciler için ayrı bir sorun olarak karşılına çıkmaktadır. Akademik Türkçe bilgisi yeterli olmayan öğrenciler Genel Muhasebe dersinde geçen jargonları algılamada sıkıntı yaşadıkları düşünülmektedir. Bu nedenle Genel Muhasebe dersini ilk kez alıp tek seferde geçemeyen öğrenci sayısı diğer derslere göre çok daha fazla olmaktadır. Özellikle Azerbaycan uyruklu öğrencilerin fazla olması nedeniyle diğer ülkelerden gelen öğrencilerle Azerbaycan uyruklu öğrenciler arasında Genel Muhasebe dersi algısı açısından fark olacağı öngörülmektedir.

2. Türkiye’de yabancı uyruklu öğrenci

UNESCO’nun tanımına göre yabancı öğrenci; eğitim amacıyla ulusal ya da bölgesel sınırların dışına çıkan ve uyruğunun bulunduğu ülke dışında öğrenci olarak kayıtlı olan kişi şeklinde tanımlanmaktadır (YÖK, 2017). Dünyada birçok ülkede eğitim amaçlı bulunan öğrenci sayısının her geçen gün artması sonucunda ülkelerde yükseköğretim programlarında ulusal ve uluslararası eğitim stratejileri daha da önem kazanmaya başlamıştır ve yükseköğretim kurumlarında uluslararasılaşma kaçınılmaz bir konu haline gelmiştir.

Türkiye uzun yıllar yurt dışına yükseköğrenim görmek üzere öğrenci gönderirken, günümüzde on binlerce yabancı uyruklu öğrenci yükseköğrenimlerini görmek üzere Türkiye’yi tercih etmektedir. Hızlı globalleşme sonrasında değişen trendler ve devamında ülkelerin ekonomik alandaki pazar arayışının eğitim alanına da yayıldığı görülmektedir. Öğrencilerin uluslararası dolaşımı bu pazarda önemli bir parçayı oluşturmaktadır. Artık Türkiye’deki herhangi bir şehrindeki küçük sayılan bir üniversitede dahi dünyanın birçok farklı ülkesinden gelmiş yabancı uyruklu öğrenci Türk öğrencilerle birlikte öncelikle Türkçe olmak üzere diğer yabancı dillerde de eğitim görmektedir.

Öncelikle Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile yapılmış olan anlaşmalarının uygulamaya geçirilmesiyle (Çelik, 2008: 126) her geçen sene daha fazla öğrenci Türkiye’ye daha kolay gelmeye başlamıştır. Bu faaliyetler Türkiye’de yükseköğrenim görmek isteyen öğrenciler için 1981 yılında yapılan Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı’yla başlamıştır. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği’nin dağılması sonrasında 1989 yılında bağımsız olan Türki Cumhuriyetleri’ndeki öğrencilerin Türkiye’de yükseköğrenim görmesi amacıyla Türk Cumhuriyetleri ile yapılan anlaşmalar ile 1992 tarihinde Türk ve Akraba Toplulukları Sınavı yapılmaya başlanmıştır (Kıroğlu vd. 2010)

Türkiye’de yabancı uyruklu öğrenci sayısı 2000-2001 öğretim yılları arası 16.656 öğrenci olup, 2016-2017 öğretim döneminde ise yaklaşık yüzde yirmi üç oranda artış göstererek 108.076 öğrenciye ulaşmıştır. Eğitimlerine Türkiye’de devam eden öğrencilerin 2016-2017 eğitim-öğretim verilerine bakıldığında yaklaşık yüzde 6’sı ön lisans, yüzde 70’i lisans, yüzde 18’i yüksek lisans ve yüzde 7’si de doktora eğitimi almaktadır. Yabancı öğrenciler tarafından en fazla tercih şehirlerden ilk üç sırada yer alanlar ise; İstanbul, Ankara ve Eskişehir olarak sıralanmaktadır. Türkiye’de en fazla yabancı öğrencisi olan ilk üç ülke ise; Suriye, Azerbaycan ve Türkmenistan olarak sıralanmaktadır (YÖK, 2017). Türkiye’de öğrenim gören yabancı öğrenci sayısı 2022 yılına gelindiğinde ise 173.070 öğrenciye ulaşmıştır (Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2022).

3. Araştırmanın amacı ve önemi

Yapılan literatür araştırmasında yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye’de aldıkları eğitim sırasında okudukları şehir, üniversite ve kültürel ortam hakkında yaşadıkları sorunların az sayıda da olsa araştırıldığı görülmekle birlikte, aldıkları zorunlu veya seçmeli derslerle ilgili yaşadıkları spesifik sorunların henüz araştırılmamış olduğu görülmektedir. Yükseköğretim programlarında sıkıntı yaşanan dersler benzeri çalışmalarla incelenerek yabancı uyruklu öğrencilerin yaşadıkları sorunlar tespit edilerek, bunlarla ilgili çözüm yolları paydaşlar çerçevesinde belirlenip, çözüm yolları geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi (BŞEÜ) İİBF’nde öğrenim gören ve birinci dönem zorunlu derslerden olan Genel Muhasebe dersine en az bir kere katılmış olan yabancı uyruklu öğrencilerin derse yönelik algı düzeylerini ölçmek ve bazı değişkenler (uyruk, cinsiyet, yaş, okudukları bölüm, okudukları sınıf, harf notları) açısından aralarında istatistiki fark olup olmadığının tespitidir. Ayrıca öğrencilerin Türkiye’de üniversite eğitimi alma nedenleri de değerlendirilmiştir.

4. Araştırmanın yöntemi

Araştırmada nicel bir araştırma olup, yüz yüze anket yöntemi ile veriler toplanmıştır. Araştırmanın evrenini BŞEÜ İİBF öğrencileri oluşturmaktadır. Anketin uygulanabilmesi için BŞEÜ Etik Kurulu’ndan 23 Aralık 2021 tarih, 15 sayılı toplantısı kararı ile etiğe uygunluk onayı alınmıştır.

Araştırmada kullanılan anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik bilgilerinin tespiti amaçlı 10 soru bulunmaktadır. İkinci bölümünde öğrencilerin Türkiye’de okumayı tercih etme nedenlerinin tespiti amaçlı 18 soru yer almaktadır. Üçüncü bölümde Genel Muhasebe dersi hakkında genel düşüncelerinin araştırılmasına yönelik 29 soru yer almaktadır. Bu sorular için 5’li Likert ölçeğine göre (5.Kesinlikle Katılıyorum, 4.Katılıyorum, 3.Kararsızım, 2. Katılmıyorum, 1.Kesinlikle Katılmıyorum) kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket soruları hazırlanırken Genel Muhasebe dersi genel değerlendirmesi ile ilgili sorulardan bir kısmı Cengiz ve Tekin (2019)’un çalışmasında kullandıkları anketten derlenmiştir.

Bu çalışmada test edilen hipotezler aşağıdaki gibidir;

H1: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında okudukları bölümlere göre fark yoktur.

H2: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında yaşlarına göre fark yoktur.

H3: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında okudukları sınıfa göre fark yoktur.

H4: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında uyruklarına göre fark yoktur.

H5: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında cinsiyetlerine göre fark yoktur.

H6: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında ders harf notlarına göre fark yoktur.

4.1. Araştırmanın güvenilirlik düzeyi

Araştırmada yer alan Genel Muhasebe dersi hakkındaki 29 adet genel ifade için ölçülen güvenilirlik düzeyi Alpha değeri 0,964 olarak tespit edilmiş olup, yüksek bir değerdir.

Araştırmanın gerçekleştirildiği eğitim-öğretim döneminde BŞEÜ İİBF’de aktif olarak kayıtlı olan yabancı uyruklu öğrenci sayısı 509 olarak BŞEÜ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı verilerinden elde edilmiştir. Evren büyüklüğüne göre %95 güven seviyesi ve %5 hata payı için en az 220 örnek büyüklüğüne ulaşılmasının yeterli olduğu istatistiki hesaplamalara (Coşkun vd., 2015) bakılarak belirlenmiştir. Araştırmada değerlendirmeye uygun görülen anket sayısı 149 olup, örnek büyüklüğünün yaklaşık % 68’ine ulaşarak değerlendirme yapılmıştır.

4.2. Araştırma varsayımları ve sınırlılıkları

Araştırmada araştırmaya katılan öğrencilerin araştırma sorularını bilinçli ve istekli bir şekilde cevapladıkları varsayılmaktadır. Araştırma kapsamı sadece BŞEÜ İİBF’nde yer alan bölümlerde aktif olarak kayıtlı olan yabancı uyruklu öğrenciyle sınırlıdır. Araştırma kapsamında hazırlanan anket 15.02.2022-15-03.2022 tarih aralığında uygulanmıştır. Araştırmaya Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrenciler ile meslek yüksekokullarında ve Uygulamalı Bilimler Fakültesi’nde kayıtlı olan yabancı uyruklu öğrenciler dâhil edilmemiştir.

4.3. Araştırmanın demografik dağılım sonuçları

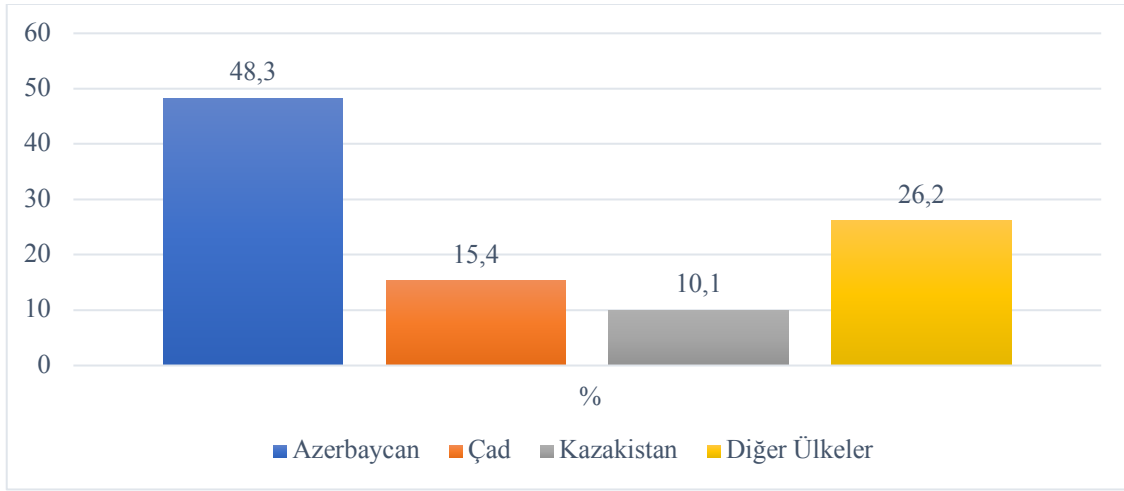
Araştırmaya katılan öğrencilere sorulan demografik ve Genel Muhasebe dersiyle ilgili kişisel sorular için verilen cevaplar aşağıdaki tablo ve şekillerde verilmektedir.

Tablo 1’de verilen demografik özelliklere göre; araştırmaya katılan öğrencilerin %74,5’i erkek olup, %34,2’si 1.sınıfta okumaktadır. Araştırmaya en fazla %26,8 oranda işletme bölümünde okuyan öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin %49,7’si 17-20 yaş aralığında olup, %32,9’u ise 21 yaş ve üzerinde olduklarını beyan etmişlerdir. Yaş sorusuna %17,4 oranda öğrenci yaş bilgisini yazmamıştır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik dağılımları

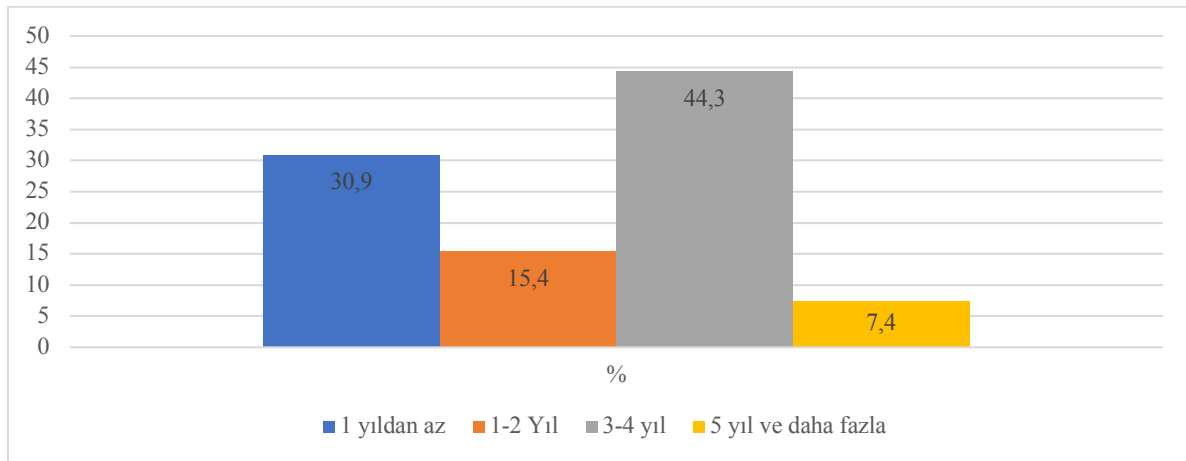
Cinsiyet	n	%	Yaş Grupları	n	%
Kadın	38	25,5	17-20 yaş	74	49,7
Erkek	111	74,5	21 yaş ve üstü	49	32,9
Toplam	149	100,0	Cevapsız	26	17,4
Bölümü	n	%	Toplam	149	100
İşletme	40	26,8	Sınıfları	n	%
İktisat	31	20,8	1.Sınıf	51	34,2
Maliye	31	20,8	2.Sınıf	42	28,2
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	31	20,8	3.Sınıf	51	34,2
Yönetim Bilişim Sistemleri	16	10,7	Cevapsız	5	3,4
Toplam	149	100,0	Toplam	149	100

Grafik 1. Öğrencilerin geldikleri ülkeler

Grafik 1’de araştırmaya katılan 149 öğrencinin geldikleri ülkelerin dağılımları yer almaktadır. Araştırmaya en fazla Azerbaycan ve Çad’lı öğrenciler katılmıştır. Azerbaycan, Çad ve Kazakistan dışında 39 farklı ülkeden geldiğini belirten öğrenci oranı % 26,20’dir.

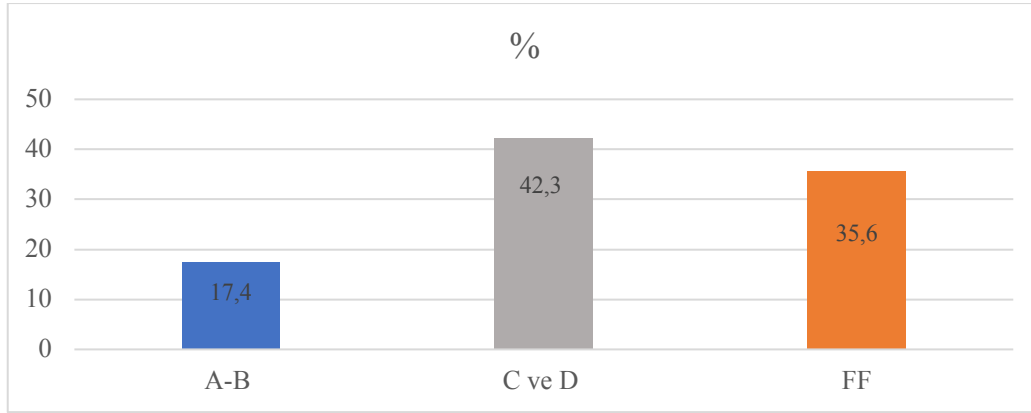
Grafik 2. Öğrencilerin Türkiye’de eğitim amaçlı olarak kaldıkları süre

Grafik 2’de ankete katılan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye’de eğitim amaçlı olarak kaldıkları sürelerin dağılımı verilmektedir. 1 yıldan az süredir Türkiye’de eğitim amaçlı olarak kaldığını belirten öğrenci oranı yaklaşık %31’dir. 5 yıl veya daha uzun süre Türkiye’de eğitim amaçlı olarak kaldığını belirten öğrenci oranı ise %7,4’tür. Türkiye’de 3-4 yıldır eğitim amaçlı bulunduğunu belirten öğrenci ise en yüksek oranda olup, %44,3’tür. Grafik 3’te ankete katılan yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersinden aldıkları en son harf notu

sorusunda verdikleri cevaplar görülmektedir. Öğrencilerin Genel Muhasebe dersi harf not aralığının en fazla %42,3 oranda C-D aralığında olduğu belirtilmektedir.

Grafik 3. Dersten alınan harf notu

5. Bulgular

5.1. Araştırmanın frekans ve ortalama testleri sonuçları

Tablo 2’de ankete katılan öğrencilerin eğitim için Türkiye’yi tercih etme nedenleri tabloda verilen seçeneklerle sorulmuştur. Öğrencilerin verilen tercih seçeneklerinden Türkiye’de eğitimin kaliteli olması seçeneğini %66,4 oranla en fazla belirtildiği, ikinci seçenek olarak % 65,8 ile yurt dışında okuma isteği ve üçüncü sırada da %59,1 oranda kardeş ülke olması seçeneklerinin en fazla belirtildiği görülmektedir. Verilen seçeneklerden en az işaretlenen seçenek %7,4 oran ile burs imkânlarının olması seçeneği olmuştur.

Tablo 2. Eğitim için Türkiye’yi tercih etme nedenleri

Tercih nedenleri	Evet	%	Tercih nedenleri	Evet	%
Türkiye’de eğitimin kaliteli olması	99	66,4	Güvenilir insanların olması	41	27,5
Yurt dışında okuma isteği	98	65,8	Üniversiteye yerleşmenin kolay olması	30	20,1
Kardeş ülke olması	88	59,1	Ülkeme yakın mesafede olması	28	18,8
Türkiye sevgisi ve merakı	82	55,0	İş imkânının fazla olması	25	16,8
Kültürel olarak benzer olması	72	48,3	Türkiye’de akrabalarının olması	25	16,8
Ülkemde bana tavsiye edilmesi	67	45,0	Üniversitelerin tanıtım reklamları	17	11,4
Türk okulundan mezun olma isteği	62	41,6	Ailemden uzaklaşmak isteğim için	15	10,1
Daha ekonomik olması	49	32,9	Burs imkânlarının olması	11	7,4
Geniş imkânların olması	47	31,5	Diğer Sebepler...	26	17,4

Diğer sebepleri işaretleyen öğrencilerden bazıları sebep olarak; “*kendim tercih ettim, kendimi geliştirmek istedim, savaş nedeniyle göç etmek zorunda kaldım*” gibi sebepler de belirtmişlerdir.

Çalışmada ölçüle sorulan ifadelerin normal dağılım gösterip göstermediğinin tespiti için çarpıklık basıklık değerlerine bakılması gerekmektedir. Sosyal bilim çalışmalarında çarpıklık değerinin - 2 ile + 2 aralığında olması yeterli görülürken iken basıklık değerinin de - 2 ile + 2 veya - 3 ile + 3 aralığında olması yeterli görülmektedir (Garson, 2012). Çalışmada Genel Muhasebe dersi hakkında sorulan 29 genel ifadenin istatistiki olarak normal dağılım gösterip göstermediğinin tespiti için yapılan test sonucunda çarpıklık değerinin en fazla (-0,81) ve basıklık değerinin de (-1,14) olduğu Tablo 3’te görülmektedir.

Genel Muhasebe dersi hakkında sorulan 29 adet genel ifadeye yabancı uyruklu öğrencilerin verdikleri cevapların yüzdesel oranları ve aritmetik ortalamaları da Tablo 3’te verilmektedir. Cevaplara göre en düşük aritmetik ortalama elde edilen ifade (2,54) ortalama ile *bu ders uzaktan eğitimle verilmelidir* ifadesidir. Bu sonuca göre öğrencilerin Genel Muhasebe dersinin uzaktan eğitimle verilmemesi gereken bir ders olduğunu düşündükleri görülmektedir. En düşük ortalama değerlerden ikincisi (2,80) ortalama ile *ders ile ilgili sınavlar ezberle yöneliktir* ifadesidir. Genel Muhasebe dersi sınavlarının ezberlenmesi gereken konular içeren bir ders olmadığı düşünülüyor söylenebilir. En yüksek ortalama değer alan ifade ise (3,56) ortalama değer alan; *dersin öğretim üyesi ile iyi iletişim kurulmaktadır* ifadesi olmuştur. Genel Muhasebe derslerini veren öğretim üyeleri ile iletişim kurmakta öğrencilerin sıkıntı yaşamadıkları söylenebilir. İkinci en yüksek ortalama alan ifade ise; *dersi veren öğretim*

üyesi derste herkese adaletli davranmaktadır ifadesi olmuştur. Bu ifade ile de yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersini veren öğretim üyelerinin bütün öğrencilere adaletli davrandığını düşündükleri söylenebilir. Sorulan ifadeler içinde öğrencilerin kararsız kaldıkları ifadelerden biri (2,99) ortalama ile; *Genel Muhasebe dersi sadece slaytlarla projeksiyon cihazında anlatılmalıdır* ifadesi olmuştur. Öğrenciler Genel Muhasebe dersinin sadece slaytlarla anlatılıp anlatılmaması konusunda kararsız olduklarını belirtmektedirler.

Tablo 3. Genel muhasebe dersi hakkındaki sorulan genel ifadelerle verilen cevaplar, ortalama ve normallik değerleri

Genel Muhasebe dersi hakkında genel değişkenler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Ortalama	Çarpıklık	Basıklık
Bu ders uzaktan eğitimle verilmelidir.	22,8	32,9	16,1	20,1	6,7	2,54	0,44	-0,90
Derste teknolojik araçlar kullanılmaktadır.	20,1	20,8	23,5	28,9	6,0	2,80	-0,03	-1,10
Ders ile ilgili sınavlar ezbere yöneliktir.	17,4	22,1	25,5	24,2	9,4	2,86	0,08	-1,03
Ders için sadece ödev /araştırma değerlendirme kriteri olmalıdır.	11,4	22,8	30,2	26,2	8,7	2,98	-0,01	-0,79
Genel Muhasebe dersi sadece slaytlarla projeksiyon cihazında anlatılmalıdır.	12,1	24,2	26,2	27,5	10,1	2,99	-0,05	-0,94
Derste çok fazla bilmediğimiz kelime vardır.	15,4	19,5	20,1	28,9	14,8	3,08	-0,16	-1,14
Genel Muhasebe dersi sadece tahtada anlatılmalıdır.	12,1	18,8	26,8	29,5	11,4	3,10	-0,21	-0,92
Genel Muhasebe dersi bilgisayarlı muhasebe programlarıyla anlatılmalıdır.	12,1	17,4	24,8	31,5	12,8	3,16	-0,23	-0,94
Genel Muhasebe dersi kitabıyla birlikte bire-bir anlatılmalıdır.	14,1	14,1	25,5	32,9	13,4	3,17	-0,34	-0,86
Derste sıkıcılığı azaltmak için ilginç güncel konular da verilmektedir.	10,7	22,1	20,8	28,9	16,1	3,18	-0,24	-0,98
Derste devam zorunluluğu uygulanmaktadır.	10,7	19,5	22,1	30,2	15,4	3,21	-0,17	-1,07
Genel Muhasebe dersinde mutlaka ödev verilmelidir.	10,7	16,1	28,2	31,5	13,4	3,21	-0,30	-0,81
Muhasebe dersini gireceğim sınavlar için gerekli görüyorum.	15,4	13,4	16,8	42,3	11,4	3,21	-0,51	-0,89
Derste slayt, tepegöz, tahta gibi farklı öğretim araçları kullanılmaktadır.	13,4	18,1	18,8	32,2	17,4	3,22	-0,33	-1,02
Bu derste yabancı öğrencilere daha fazla tolerans gösterilmelidir.	15,4	14,1	20,8	30,2	19,5	3,24	-0,33	-1,09
Muhasebe dersini gireceğim iş için gerekli görüyorum.	16,1	12,1	20,1	32,2	19,5	3,27	-0,39	-1,05
Muhasebe dersini günlük hayat için gerekli görüyorum.	12,1	14,8	18,8	39,6	14,8	3,30	-0,50	-0,85
Ders için ek materyal önerisi (kitap, ders notu vs) verilmektedir.	18,1	12,1	13,4	33,6	22,8	3,31	-0,58	-0,95
Dersin sınavlarında çoktan seçmeli test uygulanmaktadır.	11,4	14,1	23,5	32,2	18,1	3,32	-0,38	-0,87
Muhasebenin kendi ülkemde önemli olduğunu düşünüyorum.	16,8	9,4	17,4	32,9	22,8	3,36	-0,55	-0,86
Dersin ders saati sayısı muhasebe eğitimi için yeterlidir.	13,4	10,7	16,1	42,3	16,1	3,37	-0,54	-0,82
Dersin öğretim üyesine ders saatleri dışında ulaşılabilmektedir.	11,4	12,1	22,1	33,6	19,5	3,38	-0,46	-0,74
Dersin değerlendirilme kriterleri yeterlidir.	11,4	10,7	21,5	40,9	15,4	3,38	-0,63	-0,58
Derste uygulama, ilave örnekler verilmektedir.	15,4	6,0	20,1	35,6	22,8	3,44	-0,70	-0,62
Derste yeterli mola verilmektedir.	10,1	16,8	12,1	40,3	20,1	3,44	-0,57	-0,79
Dersi veren öğretim üyesi derse hazırlıklı gelmektedir.	14,8	6,7	14,1	41,6	22,8	3,51	-0,81	-0,54
Dersi veren öğretim üyesi konusunun uzmanıdır.	12,1	8,7	14,8	38,3	24,2	3,55	-0,78	-0,45
Dersi veren öğretim üyesi derste herkese adaletli davranmaktadır.	12,8	8,7	12,8	40,9	24,2	3,55	-0,81	-0,50
Dersin öğretim üyesi ile iyi iletişim kurulmaktadır.	12,1	10,1	14,8	35,6	27,5	3,56	-0,72	-0,64

Şahin ve Demirtaş (2014) çalışmalarının amacı yabancı uyruklu öğrencilerin okudukları üniversitede aldıkları tüm derslerde akademik başarı durumlarını ve yaşadıkları sorunları belirlemektir. Özellikle sınavların Türkçe ve klasik yöntemle yapılmasından ötürü ve öğretim üyelerinin kendilerine yönelik olumsuz tutumlarından dolayı başarısız olduklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçe ifade etmekte güçlük yaşadıklarından dolayı sınavların test olarak yapılmasını veya proje şeklinde ödev verilerek değerlendirme yapılmasını talep etmişlerdir.

Zeytin (2016), 2015- 2016 eğitim-öğretim yılında BŞEÜ İİBF İşletme Bölümü'nde son sınıfta okuyan yüz seksen yedi öğrenci üzerinde yaptığı anket çalışmasında Türk öğrencilerin Genel Muhasebe dersindeki başarısına etki eden faktörler içinde en yüksek katılım gösterilen soru ifadesinin "*dersi veren öğretim üyesinin Genel Muhasebe dersine olan hâkimiyeti ile dersi öğretme kabiliyeti*" olduğunu belirtmektedir. Erol ve Erkan (2008), Biga İ.İ.B.F.'nde Genel Muhasebe eğitimi alan iki yüz on dokuz Türk öğrencinin dersle ilgili akademik başarılarını etkileyen unsurlar üzerinde bir anket uygulamış ve araştırmaları sonucunda, dersi veren öğretim üyelerinin uyguladıkları öğretim tekniklerinin, ders fiziki şartlarının, derste öğrencilere karşı tutum ve davranışlarının muhasebe dersi başarısını etkilediği belirtilmiştir. Büyükarıkan ve Büyükarıkan (2014) Süleyman Demirel Üniversitesi'nde Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü'nde iki yüz doksan Türk öğrenci üzerinde Genel Muhasebe dersi alanların dersin işleniş tarzına yönelik algılarını araştırdığı çalışmada; dersi veren öğretim üyelerinin dersi anlatırken farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullandıkları için derse aktif katılımın arttığı ve öğrencilerin öğrenme potansiyellerinin de bu nedenle arttığı belirtilmektedir. Kutlu vd (2017) çalışmasında 2015- 2016 döneminde Kafkas Üniversitesi İİBF ve MYO'larda öğrenim gören üç yüz on yedi Türk öğrencinin Genel Muhasebe dersi eğitiminde uygulanan ölçme-değerlendirme uygulamalarına bakışı incelenmiştir. Genel Muhasebe dersi ile ilgili sorulara öğrencilerin cevaplarının ortalama değerleri hesaplandığında yargı olarak en fazla üzerinde durulan ifadenin; "*değerlendirme sınavları zor değil kapsamlı olmalıdır*" ifadesi olduğu tespit edilmiştir.

5.2. Araştırmanın hipotez testleri sonuçları

Araştırmada hipotezlerin test edilmesinde ilgili kullanılan testlerden biri; bir değişken ile bağımsız iki grup arasında ilişki testlerinde kullanılan Independent Samples t-testidir. Bu testte incelenen iki grubun normal dağılım sergileyen iki farklı evren içinden tesadüfi şekilde seçilmiş olması gerekmektedir. İki deneme grubunun karşılaştırılabilmesinde kullanılan diğer test ise One-Way Anova olup, karşılaştırma yapılacak gruplar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı incelenirken, bu farka hangi grubun neden olduğu tespit edilemediğinden, fark varsa hangi gruplar arasında olduğunun tespit edilmesinde farklı alternatif testler uygulanmaktadır. Farkın hangi gruplar arasında olduğunun tespiti için çalışmada Scheffe testi uygulanmıştır (Coşkun vd., 2015: 188-201).

Hipotezlere ilgili analizler uygulandığında; H1: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında okudukları bölümlere göre fark yoktur ve H2: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında yaşlarına göre fark yoktur şeklindeki hipotezlerde 29 adet ifadenin tamamı için istatistiki farklılık olmadığı tespit edilmiştir. H3: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında okudukları sınıfa göre fark yoktur, H4: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında uyruklarına göre fark yoktur, H5: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında cinsiyetlerine göre fark yoktur ve H6: Yabancı öğrencilerin Genel Muhasebe dersine yönelik genel algılarında ders harf notlarına göre fark yoktur şeklindeki hipotezlerde ise 29 ifadedeki bazı ifadeler için istatistiki fark tespit edilmiş olup, fark olan ifadeler ve sonuçları Tablo 4-7'de verilmektedir.

Tablo 4'te yabancı öğrencilerin uyruklarına göre Genel Muhasebe dersine yönelik algılarında farklılık olup olmadığının testi için uygulanan One Way Anova ve Scheffe testleri sonuçları görülmektedir. Soruların yirmi dokuz ifadeden sadece iki tanesinde öğrencilerin geldikleri ülkeler açısından aralarında istatistiki farklılık olduğu tespit edilmiştir. *Bu ders uzaktan eğitimle verilmelidir* şeklindeki ifadeye Çad'lı öğrenciler ile diğer ülke grubunda yer alan 39 farklı ülkeden gelmiş olan öğrencilerin görüşlerine göre algılarında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Çad'lı öğrenciler bu ifadeye daha az katıldıkları yönünde cevaplar vermiştir. *Genel Muhasebe dersi bilgisayarlı muhasebe programlarıyla anlatılmalıdır* ifadesinde de yine Çad'lı öğrenciler bu ifadeye diğer ülke grubunda yer alan 39 farklı ülkeden gelmiş olan öğrencilerin görüşlerine göre daha az katıldıkları yönünde cevaplar vermiştir. Çad'lı öğrenciler Genel Muhasebe dersinin muhasebe programları ile anlatılması gerekir yönündeki görüşe katılmadıklarını belirtmekle birlikte, diğer 39 ülke grubunda yer alan öğrenciler dersin muhasebe programlarıyla anlatılması gerektiği görüşüne katıldıklarını belirtmektedirler.

Tablo 5'te yabancı öğrencilerin okudukları sınıflarına göre Genel Muhasebe dersine yönelik algılarında farklılık olup olmadığının testi için uygulanan One Way Anova ve Scheffe testleri sonuçları görülmektedir. Yirmi dokuz ifadeden dört tanesinde öğrencilerin okudukları sınıflara göre istatistiki fark tespit edilmiştir. *Ders için*

sadece ödev /araştırma değerlendirme kriteri olmalıdır ifadesinde 1. sınıf ve 2. sınıflarda okuyan öğrencilerle 1.Sınıf öğrencileri lehine istatistiki anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. 2.sınıf öğrencilerinin Genel Muhasebe dersi hakkında sorulan ders için sadece ödev /araştırma değerlendirme kriteri olmalıdır şeklindeki ifadeye katılmadıkları görülmektedir. Muhasebe dersini gireceğim sınavlar için gerekli görüyorum ifadesinde yine 1.sınıf ve 2. sınıflarda okuyan öğrencilerle 1. sınıf öğrencileri lehine istatistiki anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. 2.sınıf öğrencilerinin bu ifadeye 1. sınıflara kıyasla katılmadıklarını beyan ettikleri söylenebilir.

Tablo 4. Yabancı öğrencilerin uyruklarına göre genel muhasebe dersine yönelik genel algıları için Anova ve Scheffe testi sonuçları

Faktör	One Way Anova testi sonuçları						Scheffe testi sonuçları		
	Uyruk grupları	n	\bar{x}	SS	F	p	Karşılaştırmalı gruplar**	Ort. fark	P***
Bu ders uzaktan eğitime verilmelidir.	1.Grup	72	2,570	1,276	4,063	0,008	1.Grup-2.Grup	0,700	0,122
	2.Grup	23	1,870	1,058			1.Grup-3.Grup	0,169	0,970
	3.Grup	15	2,400	0,910			1.Grup-4.Grup	-0,404	0,434
	4.Grup	37	2,970	1,236			2.Grup-3.Grup	-0,53	0,623
							2.Grup-4.Grup	-1,103*	0,009
							3.Grup-4.Grup	-0,573	0,492
Genel Muhasebe dersi bilgisayarlı muhasebe programlarıyla anlatılmalıdır	1.Grup	72	3,150	1,146	3,667	0,014	1.Grup-2.Grup	0,631	0,183
	2.Grup	23	2,520	1,201			1.Grup-3.Grup	0,019	1,000
	3.Grup	15	3,130	0,990			1.Grup-4.Grup	-0,415	0,398
	4.Grup	37	3,570	1,324			2.Grup-3.Grup	-0,612	0,495
							2.Grup-4.Grup	-1,046*	0,014
							3.Grup-4.Grup	-0,434	0,700

*Aralarında anlamlı farklılık olan gruplar.

**1.Grup: Azerbaycan, 2.Grup: Çad, 3.Grup: Kazakistan, 4.Grup: Diğer Ülkeler

*** Anlamlılık düzeyi

Tablo 5. Yabancı öğrencilerin okudukları sınıflarına göre genel muhasebe dersine yönelik genel algıları için Anova ve Scheffe testi sonuçları

Faktör	One Way Anova testi sonuçları						Scheffe testi sonuçları		
	Sınıf grupları	n	\bar{x}	SS	F	p	Karşılaştırmalı gruplar**	Ort. fark	P***
Ders için sadece ödev /araştırma değerlendirme kriteri olmalıdır.	1.Grup	51	3,27	1,078	3,935	0,022	1.Grup-2.Grup	,655*	0,022
	2.Grup	42	2,62	1,103			1.Grup-3.Grup	0,335	0,330
	3.Grup	50	2,94	1,185			2.Grup-3.Grup	0,321	0,397
Muhasebe dersini gireceğim sınavlar için gerekli görüyorum.	1.Grup	51	3,55	1,119	3,471	0,034	1.Grup-2.Grup	,668*	0,042
	2.Grup	42	2,88	1,365			1.Grup-3.Grup	0,449	0,204
	3.Grup	50	3,10	1,298			2.Grup-3.Grup	0,219	0,708
Muhasebe dersini gireceğim iş için gerekli görüyorum.	1.Grup	51	3,75	1,246	5,87	0,004	1.Grup-2.Grup	,817*	0,013
	2.Grup	42	2,93	1,421			1.Grup-3.Grup	,745*	0,018
	3.Grup	51	3,00	1,265			2.Grup-3.Grup	0,071	0,966
Muhasebenin kendi ülkemde önemli olduğunu düşünüyorum.	1.Grup	51	3,80	1,281	4,217	0,017	1.Grup-2.Grup	,706*	0,048
	2.Grup	41	3,10	1,446			1.Grup-3.Grup	,667*	0,048
	3.Grup	51	3,14	1,342			2.Grup-3.Grup	0,040	0,990

*Aralarında anlamlı farklılık olan gruplar.

**1.Grup: 1.Sınıf, 2.Grup: 2.Sınıf, 3.Grup: 3.Sınıf ve Üzeri

*** Anlamlılık düzeyi

Muhasebe dersini gireceğim iş için gerekli görüyorum ifadesinde ise 1. sınıf ve 2. sınıflarda okuyan öğrenciler arasında ve 1.sınıf ve 3. ve üstü sınıflarda okuyan öğrenciler arasında 1. sınıf öğrencileri lehine olmak üzere istatistiki anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. 1. Sınıfta okuyan öğrencilerin Muhasebe dersini girecekleri iş için gerekli bir ders olarak görmüyorum ifadesine 2. ve 3. ve üstü sınıflarda okuyan öğrencilere kıyasla daha fazla katıldıkları görülmektedir. Bu sonuç üniversiteye yeni başlamış öğrencilerin sınıfları daha yüksek olan öğrencilere kıyasla Muhasebe dersini çalışma hayatı için daha önemli olarak gördükleri şeklinde yorumlanabilir. Muhasebenin kendi ülkemde önemli olduğunu düşünüyorum ifadesinde de yine 1. sınıf ve 2. sınıflarda okuyan öğrenciler arasında ve 1.sınıf ve 3. ve üstü sınıflarda okuyan öğrenciler arasında 1. sınıf öğrencileri lehine olmak üzere istatistiki

anamlı fark olduğu tespit edilmiştir. 1.sınıfta okuyan öğrencilerin kendi ülkelerinde de Muhasebe biliminin önemli olduğu görüşünde oldukları fakat ileri sınıflardaki öğrencilerin bu ifadeye daha az katıldıkları veya kararsıza yakın cevaplar verdikleri görülmektedir.

Tablo 6. Yabancı öğrencilerin cinsiyetlerine göre genel muhasebe dersine yönelik genel algıları için bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Faktör	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	Tek yönlü anlamlılık*	İki yönlü anlamlılık**
Genel Muhasebe dersi bilgisayarlı muhasebe programlarıyla anlatılmaktadır.	Kadın	37	3,54	1,070	0,274	0,026
	Erkek	110	3,03	1,245		

* Tek yönlü anlamlılık düzeyi= p, ** İki yönlü anlamlılık düzeyi = sig.(2-tailed)

Tablo 6’da yabancı öğrencilerin cinsiyetlerine göre Genel Muhasebe dersine yönelik algılarında farklılık olup olmadığını testi için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonucu görülmektedir. Öğrencilere sorulan yirmi dokuz ifadeden sadece bir tanesinde kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiki fark olduğu tespit edilmiştir. *Genel Muhasebe dersi bilgisayarlı muhasebe programlarıyla anlatılmaktadır* ifadesinde kadın ve erkek öğrencilerin farklı düşüncede oldukları ve kadın öğrencilerin Genel Muhasebe dersinin bilgisayar paket programları ile anlatılması gerektiği ifadesine daha çok katıldıkları tespit edilmiştir.

Şeker ve İşleyen (2018), Hitit Üniversitesi İİBF bölümlerinde Genel Muhasebe dersi almış olan ve ankete katılan yedi yüz yirmi dokuz Türk öğrenciden elde ettikleri verilere göre kadın öğrencilerde Genel Muhasebe derslerinde karşılaştıkları kavram yanlışlığının erkek öğrencilere göre çok daha fazla olduğu belirtilmiştir. Kandırmir vd. (2016) Afyon Kocatepe Üniversitesi MYO’larında muhasebe eğitimi alan iki yüz yetmiş iki Türk öğrenciye anket uygulayarak Muhasebe dersine olan algıları değerlendirilmek istenmiştir. Yaptıkları analizde cinsiyet değişkeni açısından *Muhasebe öğrenmek iş imkânlarını artırır* ifadesinde kadın ve erkek öğrenciler arasında fark olduğu ve kadınların bu ifadeye daha olumlu baktığı belirtilmektedir. Kutlu vd. (2017), çalışmasında cinsiyet değişkeni açısından *değerlendirme sınavları zor değil kapsamlı olmalıdır* ifadesinde kadın ve erkek öğrenciler arasında fark olduğu ve kadın öğrencilerin bu ifadeye daha çok katıldıkları tespit edilmiştir. Ziyayi (2022), tez çalışmasında; Türkiye’de üniversitede eğitim görmekte olan yabancı öğrencilerin vergi konusundaki algılarının ölçülmesi amacıyla kırk beş ülkeden gelmiş olan dört yüz öğrenci anket verisiyle yaptıkları analiz sonucunda; cinsiyet değişkenine göre vergi algı düzeyleri açısından istatistiki bir farklılık bulunduğu tespit edilmiştir. Ankete katılan yabancı öğrenciler kendi ülkeleriyle kıyasladıklarında Türkiye’de daha çok vergi çeşidi olduğunu belirttikleri bununla birlikte yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye’de uygulanmakta olan vergi sistemi hakkında ise çok da fazla bilgi sahibi olmadıkları tespit edildiği belirtilmektedir. Sungur vd. (2016), çalışmalarında Düzce Üniversitesi’nde eğitim gören uluslararası öğrencilerin yaşam doyumu, sosyal ve akademik uyumlarını araştırmak ve bunlara etki eden faktörleri tespit etmek için yetmiş iki yabancı öğrenci üzerinde anket uygulanmıştır. Düzce Üniversite’sine uyum sağlama açısından cinsiyet, Türkiye’de kalma süresi, Türkçeyi önceden konuşabiliyor olma, barınma olanaklarından memnun olmak gibi faktörlerin etkili olduğu belirtilmiştir.

Tablo 7. Yabancı öğrencilerin aldıkları harf notlarına göre genel muhasebe dersine yönelik genel algıları için Anova ve Scheffe testi sonuçları

Faktör	One Way Anova testi sonuçları						Scheffe testi sonuçları		
	Harf notları	n	\bar{x}	SS	F	p	Karşılaştırmalı gruplar**	Ort. fark	P***
Ders için sadece ödev /araştırma değerlendirme kriteri olmalıdır.	1.Grup	26	2,42	1,172	4,650	0,011	1.Grup-2.Grup	-0,609	0,066
	2.Grup	62	3,03	1,086			1.Grup-3.Grup	-,803*	0,012
	3.Grup	53	3,23	1,103			2.Grup-3.Grup	-0,194	0,646

*Aralarında anlamlı farklılık olan gruplar.

**1.Grup: A-B Harf Notu, 2.Grup: C-D Harf Notu, 3.Grup: FF Harf Notu

*** Anlamlılık düzeyi

Tablo 7’de yabancı öğrencilerin dersten aldıkları harf notları açısından Genel Muhasebe dersine yönelik algılarında farklılık olup olmadığını testi için uygulanan One Way Anova ve Scheffe testleri sonuçları görülmektedir. Öğrencilere sorulan yirmi dokuz ifadeden sadece; *ders için sadece ödev /araştırma değerlendirme kriteri olmalıdır* ifadesinde öğrencilerin aldıkları harf notu değişkeni açısından aralarında istatistiki fark olduğu Anova Testi (p=0,011) sonucu ile tespit edilmiştir. Yapılan Scheffe Testi sonucunda ise; A-B aralığında harf notu alan öğrencilerle FF ile dersi geçememiş olan öğrenciler arasında istatistiki anlamlı farklılık olduğu ve farkın FF alan

öğrenciler lehine olduğu görülmüştür. FF notu alıp dersten henüz geçememiş olan öğrencilerin bu ifadeye daha fazla katıldıkları görülmüştür.

Yıldız ve Ülkü (2015) çalışmalarında 2013-2014 eğitim döneminde Sakarya Üniversitesi İşletme Bölümü'nde eğitim alan iki yüz otuz yedi Türk öğrencinin aldıkları bütün muhasebe derslerindeki öğrenim kazanımları test edilmeye çalışılmıştır. Muhasebe derslerinden AA-BB harf notu aralığında not aldığı belirtilenler ile diğer (CB-CC, DC-DD ve FF) grupları arasında Genel Muhasebe dersi için “aktif/pasif hesapların, bilançonun, gelir tablosunun ve maliyet hesaplarının nitelik, işleyişini ve aralarındaki ilişkiyi açıklayabilirim” ifadesi en yüksek ortalamada tespit edildiği belirtilmektedir. Çakır vd. (2014); çalışmasında öğrencilerin yalnızca sınav zamanlarında Genel Muhasebe dersine çalıştıkları analiz sonucunda tespit edildiği belirtilmektedir.

6. Sonuç ve tartışma

Çalışmanın amacı doğrultusunda yapılan analizler sonucunda Genel Muhasebe dersi hakkında hazırlanan yirmi dokuz adet ifadeye öğrencilerin verdikleri cevaplara göre yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersinin uzaktan eğitimle verilmemesi gereken bir ders olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Genel Muhasebe dersi sınavlarının ezbere yönelik olmadığını ve derste teknolojik araçların çok fazla kullanılmadığını belirttikleri görülmüştür. Ayrıca yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe derslerini veren öğretim üyelerinin alanlarında uzman olduklarını, iletişim kurmakta sıkıntı yaşamadıklarını ve öğrencilere adaletli davrandıklarını düşündükleri tespit edilmiştir.

Öğrencilerin geldikleri ülkeler açısından yapılan analiz sonucunda Çad uyruklu öğrencilerin diğer otuz dokuz farklı ülkeden gelen öğrenci grubuna kıyasla Genel Muhasebe dersinin uzaktan eğitim şeklinde verilmesi gerektiğine daha az katıldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca Çad uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersinin bilgisayarlı muhasebe programlarıyla anlatılması görüşüne de diğer öğrencilere göre daha az katıldıkları görülmüştür.

Öğrencilerin okudukları sınıfları açısından yapılan analiz sonucunda 1.sınıfta okuyan öğrencilerin 2.sınıfta okuyan öğrencilere kıyasla Genel Muhasebe dersi için sadece ödev/araştırma yapma şeklinde değerlendirme kriteri olması düşüncesine katıldıkları tespit edilmiştir. Yine 1.sınıfta okuyan öğrencilerin 2.sınıfta okuyan öğrencilere kıyasla Muhasebe dersini girecekleri sınavlar için gerekli gördüklerini daha fazla belirttikleri tespit edilmiştir. Ayrıca 1.sınıfta okuyan öğrencilerin 2.sınıfta okuyan öğrencilere kıyasla ve 1.sınıfta okuyan öğrencilerin 3.sınıf ve üstü sınıflarda okuyan öğrencilere kıyasla Muhasebe dersini girecekleri iş için gerekli gördüklerini ve Muhasebenin kendi ülkelerinde önemli olduğunu düşündüklerini daha fazla belirttikleri tespit edilmiştir.

Öğrencilerin cinsiyet değişkeni açısından yapılan analiz sonucunda kadın öğrencilerin Genel Muhasebe dersinin bilgisayar paket programları ile anlatılması gerektiği ifadesine daha çok katıldıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin dersten aldıkları harf notları açısından yapılan analiz sonucunda FF notu alıp Genel Muhasebe dersinden henüz geçememiş olan öğrencilerin Genel Muhasebe dersinde değerlendirme kriterinin sadece ödev / araştırma olması gerektiği düşüncesine olumlu yönde katılan cevaplar verdiği ve dersten geçer not alan öğrencilerden istatistiki olarak farklı görüşte oldukları tespit edilmiştir.

Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye’de aldıkları eğitim sırasında yaşadıkları sorunlar üzerine yapılan çalışmalarda öğrencilerin akademik Türkçe bilgilerinin yetersizliğinden kaynaklı derslerinde yaşadıkları sorunlar olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte yapılan çalışmada yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersi konularında çok fazla bilmedikleri kelime olup olmadığı konusunda kararsız oldukları yönünde cevaplar alınmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısına yakınının Azerbaycan uyruklu olması göz önüne alındığında dersle ilgili Türkçe bilgisi konusunda çok fazla sıkıntı yaşamadıkları düşünüldüğünde bu sonuç normal görülebilir. Bununla birlikte dersten henüz geçer not alamamış öğrenci oranının da katılımcıların yaklaşık üçte biri kadar olduğu da göz önüne alındığında Genel Muhasebe dersinde Türkçe bilgisi sıkıntısından çok dersin bilim zorluk seviyesinin yüksek olmasından kaynaklı sıkıntılar yaşandığı da düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin üniversite eğitimi almak için Türkiye’yi tercih etme sebeplerine bakıldığında yarıdan fazlasının Türkiye’de verilen eğitimin kaliteli olduğunu belirttikleri görülmüştür. Türkiye sevgisi, kendi kültürüne benzer olması, kardeş ülke olarak görmesi gibi sebepler de öğrencilerin yarıdan fazlasının katıldığı sebepler olarak ilk sıralarda belirtilmiştir. Türkiye’nin coğrafi konumu, kültürel özellikleri ve bölgede bulundan diğer ülkelere göre gelişmişlik seviyesinin iyi olması ve son yıllarda yükseköğrenim kurumlarındaki artan eğitim seviyesinin yabancı öğrencileri çektiği söylenebilir.

Yabancı uyruklu öğrencilerin Genel Muhasebe dersi hakkında olumlu olarak belirttikleri faktörlerin başında dersi veren öğretim üyelerinin adaletli ve iyi iletişim sağladığı ile ilgili ifadelerdir. Aynı sonuca Türk öğrencilerle ilgili yapılmış olan çoğu çalışmada da varılmıştır (Zeytin, 2016, Büyükarıkan ve Büyükarıkan, 2014, Kızıl vd.,

2015, Tuğay, 2014). Fakat bazı çalışmalarda aksini belirten sonuçlar da elde edildiği görülmektedir. Bazı üniversitelerde öğretim üyelerinin yabancı öğrencilere yönelik olumsuz tutumlar sergiledikleri de belirtilmiştir (Şahin ve Demirtaş, 2014).

Ders fiziki şartlarının ve öğretim üyesinin uyguladığı öğretim tekniklerinin de başarıyı arttırdığı belirtilmektedir (Kızıl vd., 2015; Tazegül vd., 2014; Yücenurşen vd., 2016). Çalışmada yabancı öğrenciler ödev değerlendirme kriteri olmaması gerektiğini belirtirken, Türk öğrenciler üzerinde yapılmış benzer araştırmalarda Genel Muhasebe dersinin klasik ve zor olmaması gerektiğini belirttikleri tespit edilmiştir.

Cinsiyet değişkeni açısından çalışmada sadece dersin bilgisayarlı muhasebe programlarıyla da anlatılması gerektiği ifadesinde algı farklılığı tespit edilirken, tespit edilen diğer araştırmalarda Muhasebe bilmenin iş imkânlarını artıracacağı (Kandemir vd., 2016) ve *sinavların zor olmaması gerektiği* (Kutlu vd., 2017) ifadelerinde de cinsiyet açısından farklılık tespit edilmiştir. Başka bir çalışmada (Ziyayi, 2022) cinsiyet değişkeni açısından yabancı uyruklu öğrencilerin vergi algısının farklı olduğu belirtilmiştir. Okudukları üniversiteye uyum sağlama açısından da yabancı öğrencilerin cinsiyet değişkeni açısından aralarında farklılık olduğunun tespit edildiği belirtilmiştir (Sungur vd., 2016).

Çalışmada harf notu değerlendirmesi açısından Genel Muhasebe dersinden geçemeyenlerle yüksek harf notlarıyla geçen öğrenciler arasında Genel Muhasebe dersinin ödev ve araştırmalarla değerlendirilmesi gerektiği ifadesinde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir çalışmada (Yıldız ve Ülkü, 2015) harf notu yüksek olan Türk öğrencilerin düşük ve dersten geçememiş diğer öğrencilerle aralarında Genel Muhasebe dersi konularını açıklayabilme kabiliyetlerinde farklılık olduğu belirtilmiştir.

Uluslararası öğrenciler hem ödeyecekleri eğitim harçlarıyla hem de günlük giderleri için yapacakları harcamalarla, eğitim alacakları ülkenin ekonomisine doğrudan etki etmektedir. Bu nedenle gelişmiş ya da gelişmekte olan devletler, uluslararası eğitim alanında pazar paylarını yükseltmek için zorlu bir yarışma içerisindeyler. Türkiye'nin uluslararası öğrenci çekme potansiyelinin artırabilmesi için konunun uluslararası durum ve koşulları dikkate alınarak ulusal strateji ve hedeflerin belirlenmesi ve tüm paydaşlarla birlikte hızlı bir şekilde uygulamaya geçirilmesi gerektiği söylenebilir.

Üniversitelerde yabancı uyruklu öğrenci kabul ettikleri bölümlerinde bölüm ders müfredat programlarının dersi veren öğretim üyeleri ile birlikte değerlendirilerek yabancı öğrencilerin en çok zorlandıkları ve sıkıntı yaşadıkları derslerin tespit edilmesi ve çözümler üretilmesi ileride karşılaşılabilecek sıkıntıların önlenmesinde yararlı olacağı söylenebilir. Üniversiteler kendilerine yabancı uyruklu öğrencilerin daha çok gelmesini istiyorsa yabancı uyruklu öğrencilerin üniversiteyle ilgili memnuniyet araştırmalarının sık aralıklarla yapılarak değerlendirilmesi ve hızlı çözümler geliştirmeleri gereklidir. Çalışmada değerlendirilen Genel Muhasebe eğitiminde öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörler arasındaki en önemli faktörün dersi veren öğretim üyeleri olduğu görülmektedir. Öğretim üyelerinin alanında uzman ve deneyimli olmaları, ders anlatmadaki yeterliliği, etkili eğitim yöntem ve tekniklerini bilmeleri ve uygulamaları, ders materyallerini öğrencilerle düzenli olarak paylaşması öğrencilerin ve üniversitenin başarısını artırmak için önemlidir.

Yazarların katkı oranı beyanı

Bu makalenin veri toplama, veri analizi, raporlaştırma ve diğer aşamalarından, yazar sorumlu olduğunu beyan eder.

Çıkar çatışması

Bu çalışmada yazar tarafından herhangi bir çıkar çatışması belirtilmemiştir.

Etik kurul beyanı

Bu çalışmanın Etik Kurul Onayı, 23/12/2021 tarih ve 15/2 sayılı karar ile Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Etik Kurulu'ndan alınmıştır.

Kaynakça

- Büyükanıkan, B. & Büyükanıkan, U. (2014). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(5): 65-79.
- Cengiz, S. & Tekin B. (2019). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerde strese neden olan faktörlerle derse yönelik tutumları arasındaki ilişkinin araştırılması. *Muhasebe Finansman Dergisi*, 81: 183-212.

- Coşkun, R., Altunışık, R., Bayraktaroğlu, S. & Yıldırım, E. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı* (8. b.). Sakarya Kitabevi.
- Çakır, N., Canbaz, S. & Gümüş, S. (2014). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimindeki algı ve beklentilerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Uzunköprü MYO örneği. *Uluslararası Hakemli Pazarlama ve Pazar Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), ss. 78-94.
- Çelik, B. S. (2008). Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrenciler ile Türkiye Cumhuriyeti öğrencilerinin stresle başa çıkma stratejilerinin karşılaştırılması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 9(3), 125-132.
- Erol, M. & Erkan, G. (2008). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin belirlenmesine yönelik Biga iktisadi ve idari bilimler fakültesinde bir araştırma. *Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10 (14).
- Garson, D. (2012). Testing statistical assumptions. *Statistical Associates Publishing*. USA.
- Kıroğlu, K., Kesten, A. & Elma, C. (2010). Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 26-39.
- Kandemir, T., Kardeş, Z. & Baykut, E. (2016). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açıları: Afyon Kocatepe Üniversitesi meslek yüksekokulları örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2): 133-151.
- Kızıl, C., Çelik, İ.E., Akman, V. & Danışman, D. (2015). Muhasebe dersini ilk kez alan öğrencilerin başarısına etki eden faktörlerin tespiti: Yalova Üniversitesi’nde bir uygulama. *İşletme Bilimi Dergisi*, 3 (2): 127-165.
- Kutlu, H. A., Öztürk, S., Yılmaz, T. & Gerekan, B. (2017). Muhasebe eğitiminde ölçme ve değerlendirme: öğrencilerin bakışı üzerine bir araştırma. *Muhasebe ve Finans Dergisi*, 74(1): 15-36.
- Sungur, M.A., Şahin, M., Can, G., Şahin, M.F., Duman, K., Pektaş, B., Doğan, S. ve diğ. (2016). Düzce üniversitesinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yaşam doyumları ve sosyal uyumlarını etkileyen faktörler. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 101-109.
- Şahin, M. & Demirtaş, H. (2014). Üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilerin akademik başarı düzeyleri, yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Millî Eğitim Dergisi*, 204, 88-113.
- Şeker, Y., & İşleyen, A. (2018). Finansal muhasebe derslerinde oluşan kavram yanlışlarına yönelik bir araştırma. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3): 2403-2418.
- Tazegül, A., Kutlu, H.A. & Elyıldırım, Ü.Y. (2014). *Yeni yaklaşımlar ve öğrenme öğretme etkinlikleri-muhasebe öğretiminde öğrenci merkezli yöntemler ve araçlar*. 33. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu, 23- 27 Nisan, Antalya.
- Tuğay, O. (2014). Muhasebe dersi alan öğrencilerin muhasebe dersine yönelik algıları ve muhasebe öğretim elemanlarından beklentileri üzerine Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde bir araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 9 (3): 49- 68.
- Yıldız, Ş. - Ülkü, S. (2015). Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenim kazanımları üzerine bir araştırma: sakarya üniversitesi örneği. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 17(4): 120-165.
- YÖK (Yükseköğretim Kurulu) (2017). *Yükseköğretimde uluslararasılaşma strateji belgesi 2018-2022*. https://www.yok.gov.tr/Documents/AnaSayfa/Yuksekokretimde_Uluslararasılaşma_Strateji_Belgesi_2018_2022.pdf
- Yücenurşen, M., Bezirci, M., Özpeynirci, R. & Peker, A. A. (2016). Muhasebe eğitimi ve kalite boyutları: türkiye alan araştırması. *International Journal of Human Sciences*, 13(1): 296-308.
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi (2022), Öğrenci istatistikleri: uyuşa göre öğrenci sayıları, <https://istatistik.yok.gov.tr>
- Zeytin, M. (2016). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi. *Türkiye’de Muhasebe Eğitimi*, Der: Ahmet Gökğöz, Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım (ss: 107-156).
- Ziyayi, H. (2022). *Türkiye’de bulunan yabancı uyruklu öğrencilerin vergi algısı*. [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi] Ulusal Tez Merkezi.

Extended abstract

Introduction

As the number of foreign students for education in many countries all around the world is increasing day by day, national and international education strategies have started to gain more importance in higher education programs and internationalization has become an inevitable issue for higher education institutions. A literature review has shown that a few studies about the problems that foreign students have in their universities in Turkey are available. Yet, no studies about the General Accounting course taken by foreign students have been found. It has also been understood that no studies regarding other courses taken by foreign students in Turkish universities have been conducted so far.

The study aims to determine the perceptions of foreign students studying at the Faculty of Economics and Administrative Sciences and who have taken the General Accounting course at least once; and to determine if there are differences in terms of certain variables such as nationality, gender, age, department, class and grades. The reasons why those students chose to study in Turkey have also been examined.

Methods

A face-to-face questionnaire was used in the study. The students of Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Economics and Administrative Sciences made up the population of the research. An approval to carry out the questionnaire was granted by the Ethics Committee of the University with the letter numbered 68165 and dated 04.01.2022. The questionnaire was implemented on 15.02.2022 -15.03.2022.

Some of the questions regarding the general evaluation of General Accounting course knowledge were compiled from the questionnaire used by Cengiz and Tekin (2019). The measurement tool in the research consists of three parts. There are 10 questions in the first part to determine demographic information. In the second part, there are 18 questions to determine the reasons why those students chose to study in Turkey. The third part consists of 29 questions to find out their general ideas about the General Accounting course. 5-point Likert scale (5. Strongly Agree, 4. Agree, 3. Neutral, 2. Disagree, 1. Strongly Disagree) was used for these questions.

Results

74,5% of the foreign students taking the survey are male. 34,2% are at the first year of university. The biggest group in the survey consists of business administration students (26,8%), and Management Information System students make up the smallest group (10,7%). 49,7 of the students are aged 17-20, and 32,9% are 21 aged or older. Students from Azerbaijan and Chad make up the biggest group in the study. Except for Azerbaijan, Chad and Kazakhstan, the rate of students coming from 39 different countries is 26.20%. 31% of the students have been living in Turkey for education for less than a year. 36,2 of the students report that they have passed the General Accounting course at once, but around 33% of them haven't passed the course yet. The biggest group (42,3%) in the study are the students whose course scores are ranged C-D. It has been discovered that the biggest reason (66,4%) for these students to choose Turkey for school is that "Education in Turkey is of good quality". The least important reason (7,4%), on the other hand, is that "There are scholarship options". Among 29 general statements asked about the General Accounting course, the lowest arithmetic mean (2.54) is for the statement "This course should be given by distance education". The statement "Good communication is easily established with the lecturer of the course" has the highest average value (3.56).

Through the tests of the hypotheses, it has been determined that there is no statistical difference for all 29 statements in the hypotheses "H1: There is no difference in the general perceptions of foreign students towards the General Accounting course according to their departments" and "H2: There is no difference in the general perceptions of the foreign students about the General Accounting course according to their ages".

In the analysis made in terms of the countries, it has been determined that there is a statistical difference, in terms of perceptions of the General Accounting course of foreign students, in the statements of "This course should be given by distance education" and "General Accounting course should be taught with computerized accounting programs" for students from Chad, when compared to the students from other 39 countries. No statistical difference has been found on other 27 statements. In terms of the students' classes, statistical difference has been found between the 1st and 2nd grade students in the statements "Only homework/research should be an evaluation criterion for the course" and "I consider the accounting course necessary for the exams I will take". The difference has been observed in favor of first grade students. Moreover, significant difference has been found between first- and

second-year students as well as first- and third-year students in the statements “I find accounting course necessary form my future job” and “I think accounting is important in my own country”.

The analysis in terms of gender variable has shown statistical difference between male and female students only in the statement “General Accounting course should be taught with computerized accounting programs.”. It has also been revealed that female students support the idea of General Accounting course to be taught via computer package programs more than male students. The analysis in terms of course grade variable has shown statistical difference only in the statement “There should be only homework / research evaluation criteria for the course.”

Conclusion

Foreign students have been found to think that university education in Turkey is of higher quality than their own countries, which is the main reason why they prefer to study in Turkey. Students also report that another reason for their preference is that they consider Turkey as a sister country. It has also been discovered that foreign students think that General Accounting is generally important in their country as well and that they think that it is a course that should be taught through face-to-face education. General Accounting, which is one of the basic courses taught in Faculties of Economics and Administrative Sciences in Turkey, is a challenging course and it is a common notion that even Turkish students have difficulty grasping the course content and pass. It is understood that foreign students can understand this course better when their academic Turkish knowledge is sufficient and pass without difficulty. Foreign students without sufficient level of Turkish, however, have trouble in the course and can only be successful after a few tries or pass the course with a low score, without sufficiently learning the content. Thus, it can be concluded that foreign students’ academic Turkish proficiency should be increased first, in order to improve their perceptions about the General Accounting course.